

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1811/2024
24.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Ђидић, адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за путеве „Крушевац пут“ са седиштем у Крушевцу, чији је пуномоћник Марија Кнежевић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 101/24 од 20.02.2024. године, у седници одржаној 24.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 101/24 од 20.02.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 168/23 (193/22) од 22.08.2023. године ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и тужени је обавезан да тужиоцу исплати мање исплаћену зараду за период од 22.01.2015. године до 31.12.2017. године, укупно 514.439,68 динара у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе означено у том ставу изреке. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 264.238,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 101/24 од 20.02.2024. године преиначена је пресуда Основног суда у Крушевцу П1 168/23 од 22.08.2023. године тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име мање исплаћене зараде за период од 22.01.2015. године до 31.12.2017. године исплати укупано 514.439,68 динара у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, ближе наведено у изреци другостепене пресуде, и захтев тужиоца да се обавезе тужени му на име накнаде трошкова поступка исплати 59.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је у утуженом периоду био у радном односу код туженог на неодређено време на пословима „... радник 4. групе са I степеном стручне спреме – основна школа“ у складу са закљученим Уговором о раду од 05.08.2014. године. Одредбом члана 14. став 1. Уговора о раду уговорено је да основну зараду запосленог чини производ основне зараде за најједноставнији посао при просечном месечном фонду часова од 174. часа и коефицијенту посла 1,8 док је ставом 2. уговорено да се новчани износ основне зараде за пуно радно време и стандардни учинак утврђује у бруто износу од 33.2465,93 динара. У утуженом периоду код туженог се примењивао Посебан колективни уговор за делатност путне привреде („Службени гласник РС“ бр. 3/15). Оценом налаза и мишљења вештака тужени је у утуженом периоду вршио обрачун и исплаћивао зараду применом коефицијента 1,8 и цене за најједноставнији рад коју је одређивао послодавац како је то предвиђено уговором о раду, да су исплаћени износи нето месечних зарада били виши у односу на прописану нето минималну зараду у РС, да тужени приликом обрачуна зараде тужиоца није примењивао цену рада прописану Посебним колективним уговором за делатност путне привреде РС (цена рада у висини минималне цене рада утврђене Одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије) те да је применом цене рада из Посебног колективног уговора за делатност путне привреде утврђена неисплаћена разлика у укупном износу од 514.439,68 динара за утужени период од 22.01.2015. године до 31.12.2017. године. Потраживање тужиоца по основу мање исплаћених зарада пре 30.10.2021. године је укључено у Унапред припремљени план реорганизације код туженог решењем Привредног суда у Краљеву бр. 2Рео 1/2022 од 28.01.2022. године које је разврстано у класу потраживања која се тичу дела главног дуга као и трошкова парничног поступка са пресеком на дан 31.12.2011. године, у класи 4. потраживања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредби члана 8, 33.став1, 104. став 1, 107. став 4. Закона о раду и члана 30. 32, 33. и 34 ПКУ за делатност путне привреде усвојио тужбени захтев. По оцени првостепеног суда тужени је у спорном периоду исплату зараде тужиоцу вршио одређивањем мање цене рада од цене која би му припала према ПКУ за делатност путне привреде, па су самим тим исплате које зависе од основне зараде вршене у мањим износима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да цена рада коју примењује послодавац приликом обрачуна зараде може бити

нижа од оне коју одређује Социјално-економски савет, али износ зараде који се исплаћује запосленом не сме бити нижи од минималне зараде. С обзиром да је тужиоцу у спорном периоду обрачунавана и исплаћивана зарада у складу са уговором о раду и да је тако исплаћена зарада била већа од минималне зараде, тај суд закључује да тужиочево потраживање није основано. Тужилац нема право на тражену разлику зараде обрачунату комбиновањем параметра — цене рада из ПКУ и коефицијента из уговора о раду.

Врховни суд сматра да је становиште другостепеног суда засновано на правилној примени материјалног права.

Законом о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...54/14), чланом 104. став 1. прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према члану 111. став 1. Закона о раду, запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. (став 2.)

Одредбом члана 112. наведеног закона, поред осталог прописано је: да се минимална цена рада утврђује одлуком Социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (став 1) и да се при утврђивању минималне цене рада полази нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, продуктивности и просечне зараде у Републици (став 3).

Посебним колективним уговором за делатност путне привреде („Службени гласник РС“, број 3/15), који је био у примени од 22.1.2015. године, чланом 33. уговорено је: да су елементи основне зараде запосленог цена рада и коефицијент посла који запослени обавља (став 1.); да се цена рада уговара у висини минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета основаног за територију Републике Србије, односно Владе Републике Србије у складу са законом (став 2.); као и да се опис послова из правилника о организацији и систематизацији послова вреднује кроз коефицијенте послова који се утврђују општим актом код послодавца у складу са Колективним уговором. Према члану 34. истог колективног уговора основна зарада се добија множењем коефицијента посла који запослени обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао (цене рада) код послодавца (став 1.), а коефицијент посла који запослени обавља зависи од врсте и степена стручне спреме, сложености и одговорности, услова рада и других посебних услова (став 2.). Ставом 3. овог члана уговорено је да се коефицијенти за карактеристичне послове одређују по групама послова.

Закон о раду гарантује право запосленог на минималну зараду, а минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада која се утврђује одлуком Социјално-економског савета. Износ који послодавац исплати запосленом на име зараде не сме бити

нижи од минималне зараде, али уговорена цена рада може бити нижа од минималне цене рада коју одређује Социјално-економски савет.

У спорном периоду тужиоцу је обрачунавана и исплаћивана зарада у складу са уговором о раду и тако исплаћена зарада била је већа од минималне зараде и зараде обрачунате на начин на који то прописује ПКУ за делатност путне привреде, множењем коефицијента посла који тужилац обавља од 1,8 који је одређен тужиоцу уговором о раду и није мењан, а који је виши него што прописује ПКУ и цене рада у висини минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета. Код наведеног, без значаја је околност да је приликом обрачуна зараде тужени користио цену рада која је мања од минималне цене рада утврђене одлуком Социјално економског савета, прописана наведеним ПКУ, а имајући у виду и да је тужиоцу висина основне зараде одређена уговором о раду у смислу члана 33. став 1. тачка 10. Закона о раду, а да везаност зараде за висину минималне цене рада по радном часу није уговорена.

Супротно наводима ревизије, правилно је становиште другостепеног суда да тужилац нема право на тражену разлику зараде обрачунату комбиновањем параметра — цене рада из ПКУ и коефицијента посла од 1,8 садржаног у уговору о раду, јер му овај коефицијент не припада према наведеном Посебном колективном уговору за послове које је обављао у утуженом периоду, сходно стручној спреми, сложености и одговорности. Радно место тужиоца (... радник 4. групе са I степеном стручне спреме – основна школа), спада у I групу послова за коју је прописан коефицијент 1,00 до 1,25, при чему је другостепени суд правилно закључио да тужилац није доказао да да би, сагласно мерилима одређеним наведеним Посебним колективним уговором, имао право на било који коефицијент већи од коефицијента 1,25.

Супротно ревизијским наводима, у поступку је утврђено да је тужиоцу у спорном периоду исплаћивана уговорена зарада која је била виша од минималне зараде прописане одредбом члана 111. Закона о раду и зараде обрачунате применом одредби чланова 33. и 34 ПКУ, па се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа- судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић